

Integraal PGB

Ervaringen vanuit de pilot

Rudy Bonnet
Projectleider

Wensen deelnemers

- ✓ **Vraagstelling:** welke knelpunten ervaart u bij de huidige PGB's? Op welke manier kan het beter (qua organisatie, indicatiestelling, verantwoording, enzovoort)?
- ✓ **Uitkomsten:**
- ✓ Onvoldoende keuzemogelijkheden inzetten van juiste zorg op juiste moment
- ✓ Te veel bureaucratie en te veel verschillende regels
- ✓ Steeds weer opnieuw (her)indicaties aanvragen
- ✓ Systemen overheersen de leefbehoeften, heel veel formulieren die ingevuld moeten worden
- ✓ Het kost heel veel moeite om zorg/ondersteuning goed te organiseren
- ✓ Steeds weer nieuwe PGB's aanvragen
- ✓ Weinig flexibiliteit, steeds weer opnieuw bedenken wat nodig is en mag
- ✓ Steeds weer opnieuw het verhaal vertellen
- ✓ Instanties verwijzen naar elkaar door
- ✓ Er wordt niet naar de totale omstandigheden gekeken maar alles apart

Uitgangspunt

Deelnemers aan de pilot ontvangen een budget waarmee zij de ondersteuning kunnen inkopen die zij nodig hebben. Het budget is vraaggericht samengesteld en dient voor hulp en zorg in de leefgebieden waar de zorgvraag speelt (thuis, school, werk, zorg, mobiliteit, enz.). Het I-pgb voegt zoveel mogelijk financieringsbronnen samen tot één budget, zonder schotten voor de besteding en 'dubbelingen' in het aanvragen en verantwoorden.

Doelen pilot

Doelen voor de inwoners zijn: behoud/versterking eigen regie, keuzevrijheid, eigen verantwoordelijkheid en erkenning van de individuele ondersteuningsbehoeften. Meer continuïteit, integratie en betere kwaliteit van de ondersteuning. Minder administratieve lasten, geen onnodige handelingen en blijvende participatie in werk, vrije tijd en het sociale leven.

Voor de gemeenten een optimale(re) inrichting van de toegang en ondersteuning, innovatie en vergroten van de financiële beheersbaarheid en rechtmatigheid.

Ambitie gemeenten

- ✓ Inwoners als uitgangspunt vanuit de visie dat de inwoner volledig -voor zover als mogelijk- de regie over het eigen leven voert
- ✓ Verbinden versplinterde regelingen en financieringsstromingen
- ✓ Samenhang tussen verschillende vormen van gemeentelijk beleid in het sociaal domein (jeugdhulp, onderwijs , WMO, werk en inkomen, welzijnsbeleid, enzovoort)
- ✓ Niet terug deinzen voor complexe financieringsstromen
- ✓ Scherpe keuzes om experimenten praktisch vorm te geven
- ✓ Samen optrekken met budgethouders, stakeholders en pilotgemeente binnen een daartoe ingerichte leeromgeving

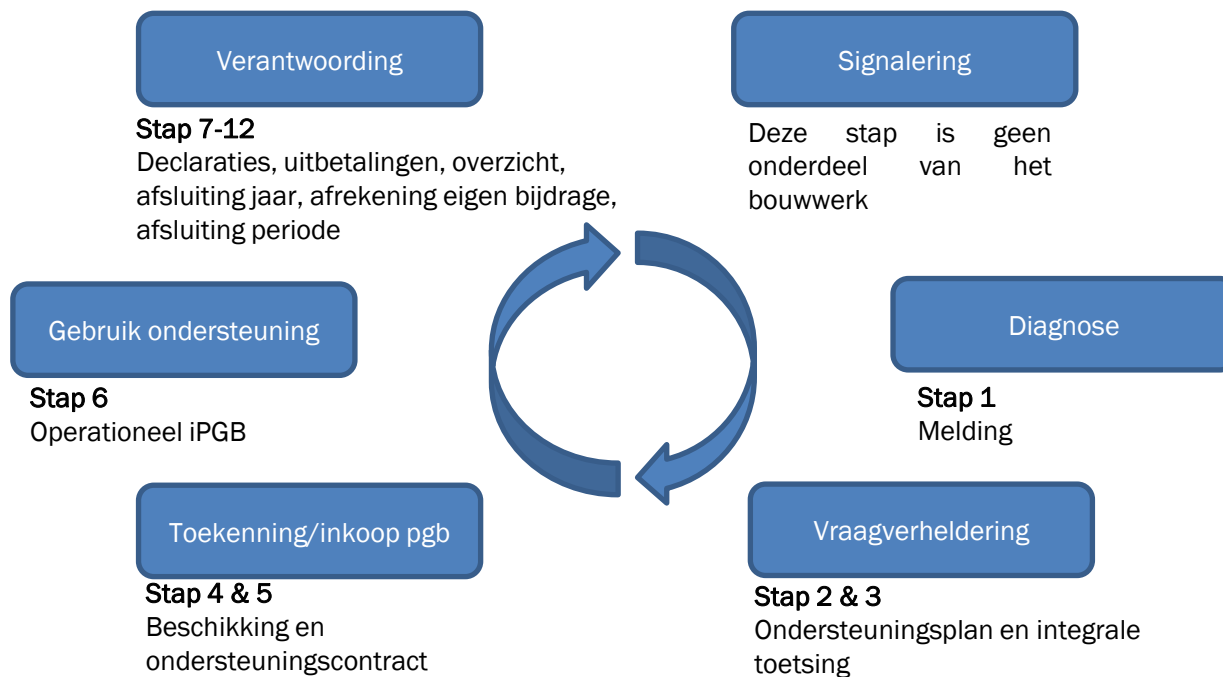
Projectfase I: Bouwwerk (2015)

- ✓ Beschrijving van uitgangspunten en doelstellingen van het integrale PGB, inclusief prestatie-indicatoren (hierbij staat de PGB-houder centraal) voor de evaluatie en monitoring van de pilot
- ✓ Verwachtingen van het projectteam
- ✓ Een procesbeschrijving van de toegang voor het toekennen en handhaven van het integrale PGB
- ✓ Een beargumenteerde keuze voor de doelgroep die gaat deelnemen aan het experiment:
  1. Bestaande of nieuwe PGB gebruiker?
  2. Aantal deelnemers en groei hiervan in de tijd
- ✓ Beschrijving technische opbouw nieuw integraal PGB
- ✓ Benoemen van essentiële partners voor realisatie
- ✓ Beargumenteren van voordelen van het nieuwe integrale arrangement
- ✓ Tonen van wijze van administreren
- ✓ Tijdsplan voor invoering en evaluatie
- ✓ Ontwikkelagenda met daarin mijlpalen

Projectfase 2: Uitwerking (2015-2016)

Gedeeltelijke invoering: veel aandacht voor verantwoording, weinig voor signalering, diagnose en vraagverheldering

Projectfase 3: Experimenteren (2017)

- ✓ Keerpunt maart 2017: Structuurwijziging stuurgroep (bestuur en stakeholders)
- ✓ Integraal ondersteuningsplan
- ✓ AMVB en interdepartementale afspraken
- ✓ Evaluatie met budgethouders
- ✓ Focusbijeenkomst
- ✓ Op casusniveau afspraken met UWV, onderwijs, zorgverzekeraar (zorgkantoor)
- ✓ Ophalen ervaringen consultants
- ✓ Praktische toepassing ondersteuningsplan en AMVB
- ✓ Uitwerken Gezin Gebonden Budget
- ✓ Tweede evaluatie met budgethouders

Proceservaringen algemeen

- ✓ Er is sprake van veel zogenaamde gezins-PGB's. (inmiddels Gezin Gebonden Budget genoemd). De gemeenten Delft en Woerden krijgen de mogelijkheid om alle zorg en ondersteuning die een gezin nodig heeft en waarvoor pgb's worden geboden integraal te organiseren en dit in één toekenningsbericht bij de SVB aan te leveren

Gevolg: ruimte door bestuurlijke afspraken VWS-SVB-gemeenten

- ✓ Naarmate de casus dichterbij de buurt komt van een daadwerkelijk I-PGB (waarin budgetten dus bij elkaar gebracht worden) werken de financierders van dit budget hier niet vanzelfsprekend aan mee. Belangrijke oorzaak hiervoor is dat de afspraken op het hoogste niveau in de organisatie niet automatisch –in het kader van de pilot- leiden tot afstand nemen van budgetverantwoordelijkheden op een lager niveau.

Gevolg: (nog) geen duurzame constructie -> gemeenten financieren voor

- ✓ Er worden nieuwe uitvoeringsvraagstukken zichtbaar waar (maatwerk)oplossingen voor moeten worden gezocht, bijvoorbeeld hoe de verrekening en verantwoording van het integraal PGB gaat plaatsvinden, ook in relatie tot de SVB

Gevolg: bouwen aan (ICT) systeem, dossieropbouw (privacy) en verrekening systematiek

Proceservaringen gemeenten

De pilot laat zien dat **signalering, diagnose, vraagverheldering en toekenning** kritische fasen in het proces zijn. De gemeentelijke organisatie heeft een essentiële rol bij het creëren van de juiste randvoorwaarden. Het verlenen van zorg en ondersteuning vraagt van consulenten een **integrale benadering van problematiek**, het **ondersteunen van eigen kracht** i.p.v. een zorg- en hulpverlenersreflex vanuit eigen kunde en expertise en het samenwerken met verschillende organisaties over **domeinen zorg, welzijn & participatie, jeugd en werk & inkomen**.

Opbrengsten

- ✓ Startperiode: problemen SVB
- ✓ Na de start: minder administratie
- ✓ Moeite met vinden juiste zorgverlener en maken integraal ondersteuningsplan
- ✓ Behoefte aan 1 aanspreekpunt
- ✓ Vragen over verantwoording
- ✓ Meer ruimte, minder belastende mantelzorg, betere aansluiting specifieke zorgwens
- ✓ Schuiven met budgetten komt voorzichtig op gang

Opbrengsten

- ✓ Een levensbrede aanpak heeft een positief effect op de participatie van ongeveer 624 mensen. In een gemeente van 100.000 inwoners kunnen 86 mensen opnieuw of beter participeren en van 538 mensen wordt voorkomen dat ze (gedeeltelijk) 'uitvallen'
- ✓ Een levensbrede aanpak voor mensen met autisme is financieel aantrekkelijk voor de maatschappij als geheel. De investeringen en opbrengsten bouwen in vier jaar op. Na vier jaar zien we dat iedere (jaarlijks) geïnvesteerde euro er (jaarlijks) vier oplevert. De investering verdient zichzelf al geheel terug in de vorm van directe besparingen op bespaarde kosten voor ondersteuning en uitkeringen; de extra opbrengsten ontstaan door te voorkomen dat mensen uitvallen (preventie)
- ✓ De levensbrede aanpak vereist een goede samenwerking in het sociaal domein. Baten voor de ene partij kunnen immers vragen om investeringen van een andere partij. Om het maatschappelijke resultaat te behalen is het daarom cruciaal dat partijen met elkaar in gesprek gaan en samenwerken

Opbrengsten (businesscase 100.000 inwoners)

Partij	Soort(en) maatschappelijke opbrengsten	Kosten	Directe opbrengsten *	Opbrengsten uit preventie **	Eindresultaat
Gemeente	Reductie en preventie kosten Jeugdwet, Wmo, Participatiewet en Leerlingenvervoer	€ 835.000	€ 1.417.000	€ 5.203.000	€ 5.785.000
Zorgverzekeraar	Preventie kosten Zvw en Wlz (zorgkantoren)	€ 123.000	€ -	€ 539.000	€ 416.000
Samenwerkingsverband passend onderwijs	Reductie kosten speciaal onderwijs en verzuimkosten leerkrachten	€ 579.000	€ 81.000		€ -498.000
UWV	Preventie kosten uitkeringen	€ -	€ -	€ 14.000	€ 14.000
Werkgevers	Preventie verzuimkosten werknemers	€ 25.000	€ -	€ 601.000	€ 576.000
Totaal		€ 1.562.000	€ 1.498.000	€ 6.357.000	€ 6.293.000

* Directe opbrengsten = kostenbesparing op bv ondersteuning en uitkeringen die nu gegeven worden

** Opbrengsten uit preventie = toekomstige kosten voorkomen, bv voor ondersteuning en uitkeringen

Einde pilotperiode (september 2017)

Opgeleverde producten:

- ✓ Een draaiboek voor gemeenten om het integraal PGB in hun gemeente te realiseren (inclusief ontwikkelde werkwijzen)
- ✓ Een document met ervaringen van gebruikers van het integraal PGB
- ✓ Adviezen aan SVB, Gemeenten en Rijk (ministeries) m.b.t. het implementeren van het integraal PGB
- ✓ Eindrapportage pilot integraal PGB (o.a. waar zijn we tegen aan gelopen, wat moet er veranderen, wat is er al veranderd / voor welke doelgroep is een integraal PGB toepasbaar, voor welke niet)
- ✓ (Door)ontwikkelagenda voor de periode na 2017

Meer weten?

www.integraalpgb.nl